

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **23.06.2026**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Sırnak Milletvekili

Ceza infaz kurumunda tutulmak, kişinin yaşam ve sağlık hakkını ortadan kaldırmaz. Devlet, özgürlüğünden yoksun bıraktığı kişinin yalnızca tedaviye erişimini sağlamakla değil, hastalığının niteliğine uygun barınma koşullarını oluşturmak ve önceden öngörülebilir yaşamsal risklere karşı gerekli tedbirleri almakla da yükümlüdür.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesinde, ceza infaz kurumlarında hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınmasının zorunlu olduğu düzenlenmiştir.

Bu yükümlülüğün yerine getirilip getirilmediği bakımından incelenmesi gereken örneklerden biri, Samsun Çarşamba S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda bulunan Cengiz Sinan Halis Çelik'in durumudur.

Cengiz Sinan Halis Çelik aktif epilepsi hastasıdır. Daha önce kanser tedavisi görmüş, ayrıca vücudunda bulunan şarapnel parçaları nedeniyle hareket ve tuvalet kullanımı bakımından özel ihtiyaçları oluşmuştur. Sağlık durumu nedeniyle geçmişte Metris R Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edildiği ve önceki ceza infaz kurumunda klozet kullanabildiği belirtilmektedir.

Buna rağmen Çarşamba S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda dar, merdivenli ve klozeti bulunmayan bir odada tutulmaktadır. Epilepsi hastalarının nöbet sırasında düşme, sert veya sivri yüzeylere çarpma ve yaralanma riski taşıdığı açıktır. Ancak Çelik'in tutulduğu odanın fiziksel koşullarının bu riskleri azaltmak yerine ağırlaştırdığı anlaşılmaktadır.

Cengiz Sinan Halis Çelik'in uyku sırasında epilepsi nöbeti geçirme, boğulma veya müdahale edilememesi nedeniyle yaşamını kaybetme riski bulunmaktadır. Bu nedenle aynı odada kaldığı Hamdi Işık'ın, Çelik uyurken olası bir nöbete müdahale edebilmek amacıyla geceleri onu gözetlemek zorunda kalmaktadır. Böylece mahpusun sağlık ve yaşam güvenliğini sağlama yükümlülüğü, herhangi bir tıbbi eğitimi ve resmî bakım sorumluluğu bulunmayan başka bir mahpusun üzerine bırakılmıştır.

Çelik, sağlık durumu ve gece nöbetleri nedeniyle daha kalabalık ve gerektiğinde müdahalenin mümkün olduğu bir odaya geçirilmesini talep etmiş; ancak bu talebi karşılanmamıştır. Sağlık durumuna ilişkin güncel bir Adli Tıp Kurumu raporu bulunmadığı. önceki raporlarda ise özellikle uyku sırasında oluşabilecek risklere dikkat çekildiği ifade edilmiştir.

Cengiz Sinan Halis Çelik hakkında verilmiş 3 ve 11 günlük iki ayrı hücre cezasının da sağlık durumu nedeniyle hücrede infaz edilemeyerek aile görüşünden yoksun bırakma cezasına çevrildiği belirtilmektedir. İdarenin, Çelik'in sağlık durumunun hücre koşullarına uygun olmadığını kabul ederek disiplin cezalarını dönüştürmesi: buna karşın günlük yaşamını sürdürdüğü odanın sağlık durumuna uygun hâle getirilmemesi açık bir çelişkidir.

Bu bağlamda;

1. Cengiz Sinan Halis Çelik'in aktif epilepsi hastalığı, kanser geçmişi ve vücudunda bulunan şarapnel parçaları dikkate alındığında, Çarşamba S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'ndaki mevcut odasında tutulmasının sağlık açısından uygun olduğuna ilişkin güncel bir sağlık kurulu raporu bulunmakta mıdır?
2. Sağlık durumu nedeniyle geçmişte Metris R Tipi Ceza İnfaz Kurumu'na sevk edilen ve klozet kullanması gerektiği bilinen Çelik'in dar, merdivenli ve klozetsiz bir odada tutulmasının gerekçesi nedir?
3. Cengiz Sinan Halis Çelik'in epilepsi nöbeti sırasında düşmesini, sert veya sivri yüzeylere çarpmasını, boğulmasını ya da müdahalesiz kalmasını önlemek amacıyla odasında hangi fiziksel ve tıbbi tedbirler alınmıştır? Odada acil çağrı sistemi bulunmakta mıdır ve gece saatlerinde sağlık personeline kesintisiz erişim sağlanmakta mıdır?
4. Aynı odada kalan Hamdi Işık'ın, Cengiz Sinan Halis Çelik uyurken olası bir nöbete müdahale edebilmek amacıyla geceleri onu gözetlemek zorunda kaldığı iddiası doğru

mudur? Bir mahpusun sağlık ve yaşam güvenliğinin başka bir mahpusun kişisel gözetimine bırakılmasının hukuki ve tıbbi gerekçesi nedir?

5. Cengiz Sinan Halis  elik'in daha kalabalık, sağlık durumuna uygun ve acil müdahalenin mümkün olduğu bir odaya geçirilme talebi hangi gerekçeyle karşılanmamıştır?  elik'in uygun bir odaya veya sağlık ihtiyaçlarını karşılayabilecek başka bir ceza infaz kurumuna nakledilmesi sağlanacak mıdır?
6.  elik hakkında verilen hücre cezalarının sağlık durumu nedeniyle aile görüşünden yoksun bırakma cezasına çevrilmesi, hücre koşullarının kendisi bakımından sağlık ve yaşam riski oluşturduğunun idare tarafından da kabul edildiğini göstermekte değil midir? Aynı sağlık riskleri günlük barınma koşullarının belirlenmesinde neden dikkate alınmamıştır?
7. Cengiz Sinan Halis  elik'in sağlık durumunun ve mevcut odanın fiziksel koşullarının ivedilikle değerlendirilmesi, klozet ihtiya ının karşılanması ve uyku sırasında geçirebileceği nöbetlere karşı gerekli önlemlerin alınması amacıyla Bakanlığınızca inceleme başlatılacak mıdır?